

Η ΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Συμπεριλαμβάνεται εις δεκατέσσαρες τόμους. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκρινόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνες συμπεριλαμβανόμεναι καλλιτεχνικῶς. Ἀγγελλίαι μετ' εἰκόνων. Συνοδὸν δεκατὸς ἑξῆς χαρτονομίσμα παντὸς ἔθνους.

Ἐκαστὸν φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κίβικια καὶ πρακτορεία. Τόμοι ἀπλ. δρ. 8, χρυσῶδ. 10. Ἐξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρεάν εἰς τὰ λαφεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2.— ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ἐν Ἑλλάδι ἑτησίᾳ Δρ. 8.— Ἐξωτερικῶς ἑτησίᾳ Φρ. 12.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.—Τὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου (συνέχεια καὶ τέλος) ὑπὸ Φ.Π.—Ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ Δ.Σ. Παπαδοπούλου.—Σάρα Βερνάρ ὑπὸ Ἰδιοτρόπου.—Βερνάρδος Ὀρναταῖν (μετ' εἰκόνος).—Ἔργασια καὶ ὑγεία, ὑπὸ Β. Ὀρναταῖν.—Διπλοῦν δράμα. Σύγχρονον ἱστορικὸν δειγμάκιον (συνέχεια μετ' εἰκόνων) ὑπὸ Ροῦ.—Ὁ θρόλλος τῆς τρεμουσῆς Λεύκης ὑπὸ Γουλιέλμου Τ...—Ἡ Ζάκυνθος (ποίημα) ὑπὸ Γ. Πολίτου.—Ἐπὶ τῆ ἀφίξει τῆς Σάρας Βερνάρ. Ἐκτὸς τοῦ θεάτρου.—Ἐπιστημονικὸν παίγνιον.—Ἀλληλογραφία τῆς «Φύσεως».—Ἐνδιαφέρουσα εἰδοποιήσεις.—Αἰνίγματα.—Ἀγγελία.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Τοῦ γλυκεῦς θανάτου οἱ ποιηταὶ πολλάκις ἀπεικόνισαν τὴν εἰκόνα, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ πραγματικότης (realisme). Ἐρωτήσατε τοὺς ἰατροὺς, οἵτινες ἐπανελημμένως ἐξήτασαν αὐτόν, ἐρωτήσατε ἰδίως ἐκείνους, οἵτινες συστηματικῶς δὲν ἀποτρέπουσι τὸ βλέμμα ἐκεῖθεν, ὡς πράττει τις πρὸς μισαρὸν νικητὴν, οὔτινος ἐμβριθῶς θαυμάζει τὸ ἔργον. Θὰ σὰς εἰπωσιν, ὅτι ὁ γλυκύτερος θάνατος εἶναι σκληρὸς εἰς τὴν ζωὴν, σκληρὸς διὰ τὸν ὑφιστάμενον αὐτόν, σκληρὸς διὰ πάντας τοὺς πλησιάζοντας αὐτόν.

Ἀναντιρρήτως, πολλοὶ κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην περιπίπτουσιν εἰς κατάστασιν νάρκης, ἐν ἣ ἡ διάνοια κατεποντίσθη ἀπὸ τινος πλέον ἢ ἥττον μακροῦ χρόνου, πρὶν ἢ τὸ σῶμα ἐκτιναχθῆ ἀπὸ τῶν τελευταίων τοῦ θανάτου φρικιάσεων. Οὕτω δὲ πολλοὶ μεταβαίνουσιν ἀπὸ τῆς φαντασίας χιμαιρικῆς τινος ἐλπίδος εἰς τὴν ἀδιαφορίαν τῆς ἀσυνειδήσιας. Πλὴν ποσάκις παρετηρήθη ν' ἀποθνήσκῃ τις ἐν πλήρει συναισθήσει ἑαυτοῦ, ἐν ἐντελεῖ συνειδήσει τῆς διερχομένης στιγμῆς, μετὰ τὴν ἀκριβεστάτην ἐκείνην ἰδέαν ὅτι τὰ πάντα τελειοῦνται, μετὰ τὴν αἰσθησὶν ἐκείνην ὅτι ἐγκαταλείπει τὸ πᾶν, καὶ νὰ διατηρῆ ἐνώπιον τῆς ὑπερτάτης ἐκείνης στιγμῆς τὴν γαλήνην ἀνθρώπου ἐκτελοῦντος πεπρωμένον ἔργον;

Ὁ θάνατος ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς μετ' ὄλων τῶν ἀγωνιῶν τῆς ἀβεβαιότητος, ἐν ὥρᾳ σοβαροτάτης ἐνεργείας, καὶ δὲν εἶναι μόνον τὸ λογικόν, ὅπερ πρὸ αὐτοῦ ἐξασθενεῖ. Ἀνατρέπει ἐτι βαθύτερον. τὰς παθησious ἡμῶν δυνάμεις, ἐνῶ ταυτόχρονως δεσμεύει τὴν ἐνεργητικότητά ἡμῶν. Καταργεῖ, λέγει ἡμῖν ὁ Ἐπίκουρος, τὴν δύναμιν τοῦ πόνου, ἀλλ' ἡ κατάργησις αὕτη δὲν εἶναι αὕτη καθ' ἑαυτὴν ἢ θλιβερωτάτη πασῶν τῶν ὀδύνων;

Ἡ κατάπτωσις αὕτη τῆς αἰσθητικότητος, ἣτις προηγείται ἐνίοτε τοῦ θανάτου, εἶναι ἐτι μᾶλλον θλιβερά, ἂν ὄχι ἐπώδυνος τῆς ἀλγηδόνης αὐτῆς. Ἄλλως τε δὲ, πᾶν ἀπέχει τοῦ νὰ ἦναι συνεχῆς. Ποσάκις, τούναντίον, δὲν εἶδομεν τὸν θνήσκοντα ἐξερχόμενον αἰφνιδίως τῆς νάρκης τοῦ ὀλίγου στιγμᾶς πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ καὶ ἐκδηλοῦντα τὴν παθητικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ὡς ἀστραπή τις φωτίζει στιγμιαίως τὸν ὀρίζοντα πρὶν ἢ ἀφήσῃ αὐτόν νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν ζόφον τῆς νυκτός!

Τὰ πρακτικὰ καὶ ἠθικὰ συμπεράσματα, ἅτινα δύναται τις νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ μιᾶς τοιαύτης μελέτης, φαίνεται, ὅτι συνάδουσι πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς (εἰδολολατρικῆς) φιλοσοφίας ἐξαγόμενα: Νὰ ἐκλέγῃ τις ἀπὸ τῆς ζωῆς ὅ,τι ἔχει καλόν, νὰ γνωρίζῃ ν' ἀπολαμβάνῃ τῶν ἀγαθῶν τῆς, τῆς ὑγείας, τῆς ὠραιότητος, τῆς ἀρμονίας τοῦ σύμπαντος, τῆς ἀρετῆς τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ μανθάνῃ τέλος νὰ ἐγκαταλείπῃ πάντα ταῦτα καθ' ἣν στιγμήν τὸ ἀπαιτεῖ ὁ θάνατος, καθίσταται πρᾶγμα ἀδύνατον καὶ παράλογον. Ἐν τῷ κόσμῳ, κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, μόνον καλόν καὶ ὠραῖον περιέχεται. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν τὸ κακόν καὶ τὸ ἀσχημὸν νὰ μὴ ἐπηρεάζῃ τὸν ἄνθρωπον; Καὶ ἂν κατ' ἀνάγκην εὖρεν οὗτος ζῶν εὐτυχῆ καὶ συντρόφους καλοὺς, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ λυπηθῆ καθ' ἣν στιγμήν ὀφείλει νὰ τοὺς ἐγκαταλείπῃ, καὶ ὅταν μάλιστα πέραν τῆς ζωῆς οὐδὲν ὑπάρχει εἰς ἀντικατάστασιν;

Τὸν Μάρκον Αὐρήλιον, καταγινόμενον ν' ἀπατήσῃ ἑαυτόν καὶ προτρέποντα τὸν φιλόσοφον ν' ἀποθνήσκῃ ἐν καρτερίᾳ «ὅπως πίπτει ἡ ὠριμος ἐλαία, εὐλογοῦσα τὴν γενέτειραν αὐτῆς γῆν καὶ εὐγνωμονοῦσα τὸ παραγαγόν αὐτὴν δένδρον» ἐννοεῖ τις ἀκόπως, ἀλλὰ εὐκολώτερον εἶναι νὰ προικίσῃ τις τὴν ἐλαίαν διὰ τῶν ὠραίων τούτων αἰσθημάτων τῆς καρτερίας καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης ἢ νὰ πείσῃ τὸν ἄνθρωπον περὶ τῶν ἠδυτήτων καὶ τῶν γοήτρων τοῦ θανάτου.

Καὶ θέλουσιν ἐν τούτοις νὰ παραγνωρίσωμεν τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα, ὅπερ εἶναι τὸ μόνον ἐπιδεκτικόν διὰ τὴν ἀπεικόνισιν τοῦ χαρακτῆρος τῆς ζωῆς καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς ὑστάτης δοκιμασίας, τοῦ θανάτου.

Δύναται τις, ἄλλως τε, νὰ διαπραγματευθῆ ἀπὸ τοιοῦτου ὕψους ἐν ὀνόματι τῆς θετικῆς ἐπιστήμης, τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν σχολαστικὴν καὶ νὰ ἐκλάβῃ ὡς φαντασιώδεις τὰς προβαλλομένας εἰς τοιοῦτον σοβαρὸν πρόβλημα λύσεις, ὅποταν μάλιστα δὲν ἔχει νὰ ἀντιτάξῃ αὐταῖς ἢ ζοφώδεις νύξεις;

Ναί, ἡ ζωὴ ἤθελεν εἶσθαι θλιβερωτέρα ἐτι τοῦ θανάτου, ἐὰν ἐφωτίζετο πάντοτε ἀπὸ τοιοῦτων σκοτεινῶν φώτων. Πᾶσαι αἱ ἐλπίδες θὰ κατεστρέφοντο καὶ θὰ ἐπεκράτου μόνον αἱ ἀγωνίαι, ἥτοι θὰ ἐκυριάρχει παντοῦ καὶ πάντοτε ὁ θάνατος.

Εὐτυχῶς ὁμοῦ, ὁ Χριστὸς τὸν βίον αὐτόν, τὸν θάνατον αὐτόν, ἠθέλησε νὰ νικήσῃ καὶ τὸν μετεμόρφωσε διὰ τοῦ θριάμβου του, πρὸς τιμὴν καὶ χαρὰν τῆς ἀναγεννηθείσης ἀνθρωπότητος.

(Ἐκ τοῦ Orient) Π. Φ.

Διά τους Έλληνας και ίδια τους δημοσιογράφους είνε ή Βερνάρ το άλλητον της σκηνης. Και οι άνθρωποι—άνθρωποι πάντα—θύματα προφανώς προκαταλήψεως, ξελαρυγγίζονται και οπούν τὰ χέρια των χωρίς πολλάκια να διακρίνουν πού πρέπει ο χειμαρρώδης πάταγος του ένθουσιασμού να έκραγη και πού να σιγήση. Κριτική κατ' επιπολήν και έξ ύπογυίου. Ο δέ τύπος; πιστός αντίπαλος του κοινού. Πόσαι άνοησάι δέν έγράφησαν άφ' ης ήλθεν ή Σάρα! Ο εϊς, παραβάτης Ίουλιανός, μάς εϊπε κλαυσαχενιζόμενος πόσα ετη εϊχε να την ίδη και πόσων χρόνων εϊνε τώρα, ότι έγήρασεν, ότι ήτο νεανίας, ό καυμένος μίαν φοράν, ό άλλος, ένυπόγραφος κριτικός, ό ήτο και αυτός εϊς Παρισίους άλλοτε ποτέ, και όμιλει περί της Σάρας μόνον εϊς τριάκοντα (άρ. 30) γραμμάς, ασγάλλων εϊς τρεϊς έξ αυτών διατί μία ήθοποιός να εισέληθι διά πληρωμής. "Άλλος ότι ήκροάτο... γονυκλινή! Έσπερινόν τέλος φύλλον μάς πληροφορεϊ περί του σκύλου της, παρ' όλίγον μάλιστα να προβή και εϊς ι ν τ ε ρ β ι ο υ μετ' αυτού, άφου ή κυρία του άνηλεως αποδιώκει τους ρ ε π ό ρ τ ε ρ — τους περονοσπόρους αυτούς της κριτικής—προσθέτων ότι οι θεαταί «ώχροϊ, περιρρέόμενοι υπό ιδρώτος ψυχρού, έτοιμοι να διαρραγώσι — τους καυμένους!...—παρακολουθούσιν την Σάραν» ένι λόγω, ή κριτική του ω! ω! ω!...

Ηδη άνεχώρησεν άν δέν ετονόισαμεν και ήμεϊς διθυράμβους, δέν σημαίνει ότι δέν έκτιμώμεν την ύπαρχουσαν άλλως παρ' αυτή άξίαν. Άπ' εναντίας, θα τηρήσωμεν γλυκεϊαν άνάμνησιν προς την σύζυγον άτυχούς συμπολίτου μας.

26 'Απριλίου. Ίδιότροπος

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΟΡΝΣΤΑΙΝ

Έπί τη εύκαιρία της υπό του γηραιού άρχιάτρου, διακεκριμένου συγγραφέως και ήμετέρου τακτικού συνεργάτου, μέλους πολλών εύρωπαϊκών επιστημονικών συλλόγων και εταιρειών κ. Βερνάρδου Όρνσταϊν, πανηγυρισθείσης εσχάτως (13 'Απριλίου) έπειτέου 84ετηρίδος του, ή «Φύσις» εύχαρίστως δημοσιεύουσα μετά της έ-

ναντι νεωτέτης του πολυτίμου αυτής φίλου, έν Εύρώπη φιλοτεχνήσεως εϊκόνας του, και διατριβήν του τινα εκπονηθείσιν επί τη περιστάσει ταύτη, και σταλείσιν αυτήν έκ Λονδίνου, ένθα εσχάτως μετέβη παρὰ τη ήρακημένη αυτού θυγατρϊ αξιοτίμω κ. Β. Trinks, ίνα εορτάση την χαρμόσυνον ήμέραν, και προθύμως συμμετέχουσα της οικογενειακής ταύτης χαρής, εύχεται από καρδίας να διέλθη το επίλοιπον του μακρού αυτού σταδίου έν πλήρει χαρϊ και εύφροσύνοις πάντοτε ήμέραις.

Έπί τη περιστάσει ταύτη καθήκον άπαραίτητον ήμιν επιβάλλεται, ίνα προσθέσωμεν ένταύθα, ότι ο κ. Όρνσταϊν καθ' όλον το διάστημα της έν τφ ελληνική στρατη εύδοκιμωτέτης ήπηρεσίας του και της δράσεως αυτού έν τη καθόλου επιστημονική κινήσει, άφίκεν άειποτε φωτεινά σημεϊα ικανότητος και πολυμαθείας, έφ' ό και ή Διεύθυνσις του ήμετέρου περιοδικού, σүн τφ προσωπικφ αυτής και πάντων των τε τακτικών και έκτακτων της συνεργατών εύχεται μετά σεβασμού εύτυχϊ, γαλήνιον και μακρόν έτι τόν επίλοιπον βίον του γεγραφού επιστήμονος.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΑ

Η Έλλάς δέν στέκει καλώς εϊς την υγιειάν της, διότι έχει, ως λέγουσι, χρέη πολλά εϊς Γερμανίαν, Γαλλιάν και άλλαχου. Ναι, είναι αληθές, ότι έχει χρέη, αλλά μη λησμονώμεν να ημολογήσωμεν, ότι έχει ωσαύτως και άρκούσας πηγάς, ίνα έξοφλήσιν ταύτα. Πλήν προς τοϋτο απαιτείται μεγαλειτέρα τάξις και ικανότης διοικήσεως και ιδίως μείζων ούζυδερεια μετά συνετής πρωτοβουλίας προς έπιτυχή άρσιν του κακού. Άλλ' έξετάσωμεν έν όλίγοις, δέν έχει ή μικρά αυτή και συμπαθής Έλλάς ιδιάζον τι πλεονέκτημα, αξιοσημειωτόν τι γεγονός και έπανορθωτικόν τινα χαρακτηρη, όπερ να διακρίνη ταύτην άφ' όλων σχεδόν των άλλων πεπολιτισμένων ένθων της Εύρώπης; Φρονώ, ότι και, διότι στερείται άκριβώς της άπεχθούς εκείνης πληγής των άποκλήρων της λύχης, ήτοι δέν γνωρίζει ποσώς το σοβαρόν τοϋτο κοινωνικόν ζήτημα, όπερ, τό γε νυν έχον, άπειλεί την γηραιάν Εύρώπην.

Είναι βέβαιον, ότι έν Έλλάδι, δέν ύπάρχουσιν οι Ρότσιλδ, οι Βλαϊχρόνδερ και άλλοι τοιούτοι βαθύπλουτοι, άλλ' έχει όμως ύπερ αυτής το μοναδικόν και θεϊον πλεονέκτημα, ότι πäs ή θέλων εργασθηναι δέν αποθνήσκει της πείνης, και ότι δέν ύπάρχει καλύθη, ένθα να μη εύρίσκη ο φιλοξενούμενος άρτον και ύδωρ, έτι δε και έστίαν, ίνα θερμανθϊ έν ώρα ψύχους, και το άπίρτητον φιλιτίμόν της.

Εϊναι τοϋτο όλίγον; Δυστυχώς όμως δέν εργάζονται έτι επαρκώς έν Έλλάδι, καταγίνονται πολυ εϊς την πολιτικήν, κατ' απομίμησιν των άρχαίων, επιδίδονται δε παρὰ φύσιν εϊς το εμπόριον, επί βλάβη της γεωργίας και της βιομηχανίας. Και έν τούτοις, ή εργασία είναι ή ζωή, είναι ή υγιεία, είναι ή δυνατή εύτυχία έν τη κοιλάδι ταύτη των οδυρμών. Ούχι δε μόνον ή τακτική και κανονικώς διαμεμοιρασμένη εργασία είναι αυτός ό βίος, άλλ' επί πλέον ή κανονική εργασία, είναι ή αναγκαία πηγή της ύπάρξεως, είναι αυτή ή ζωή.

Αύται είναι αι επαγγελίαι της άληθοϋς υγιεινής και όστις άθετεί ταύτας υποβάλλει έαυτόν εϊς πρώϊμον καταστροφήν, τόσον ο πτωχός όσον και ο πλούσιος. Ο έσχατος, ο κοινωνικός παράσιτος, τόν όποιον ή μακρά νοσήρτης και άκίνησϊα πληροϊ άνθρακινού όξείος, μοιραίως τελευτᾷ τόν βίον του παρακαίριως ως εκ της άνωφελείας του ζην και της άργίας του, ένθ' ό εργατικός έν Έλλάδι είναι εύτυχής.

Περαιτών τας όλίγας ταύτας γραμμάς, φίλοι συμπολίται, όφείλω να ήμολογήσω, ότι όφείλω και έγώ αυτός τόσον εϊς την εργασίαν ή εϊς την ήγκράτειαν, την εύεξίαν μου, και αγάλλομαι ύπερμέτρως, ότι δύναμαι κατά την ώραν ταύτην να σᾶς άπασχολήσω και έγώ έπ' όλίγας στιγμάς, σημερον δε συμπληρω το 84 έτος της ήλικίας μου, και τοϋτο είναι εργασία.

Βερνάρδου Όρνσταϊν.

ΔΙΠΛΟΥΝ ΔΡΑΜΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ίδε προηγούμενον φύλλον).

«Αγαπητή μου Μαρία,

α Εϊναι έρως τοϋτο; εϊναι φαντασία ή πραγματικότης; Ζώμεν έν τφ κόσμω της οδύνης ή έν τφ κόσμω της εύδαιμονίας; Α! Μαρία! αισθάνομαι πάθος, ούχι έρωτα, αισθάνομαι φλόγα και ούχι συμπάθειαν, αισθάνομαι βάρος και ούχι άνακούφισιν. Δέν εύρίσκη φράσεις διά να σοϊ εκφράσω την ταραχήν, ήτις κατακυριεύει αυτήν την στιγμήν την καρδϊαν μου!... Σ' ήγάπησα, σ' αγαπώ και θα σ' αγαπώ! τοϋτο μόνον ή τεθολωμένη μου διάνοια δύναται να ήμολογήση, τοϋτο μόνον ο πιστός σου Μιχαήλ δύναται να εϊπῃ... Ούδέν πλέον. Αϊ δυνάμεις μου μ' ήγκατέλειπον, ο νοϋς μου πλανάται, ή καρδία μου πάσχει! Εϊναι έρως τοϋτο Μαρία; Έρως... λέγεται αυτός, όστις μου δεσμεύει το σώμα και τόν νοϋν; Ω! σοϊ το ήμολογώ, δέν γνώριζον τοϋτο, φιλιτάτη!... δέν έπίστευον να ήτο τόσον ισχυρός, δέν έπίστευον να με κατεκυριεύε τόσον! Και έν τούτοις αυτή είναι ή αλήθεια. Εϊμαι δεσμώτης!... δεσμώτης σου Μαρία! ναϊ σου, διότι ο έρως αυτός έχει την πηγήν του από της καρδϊας σου. Έκείθεν ή άφετηρία του, από του βλέμματός σου ή οδός του και από του μειδιάματός σου ή έλευσις του. Εϊμαι δεσμώτης σου Μαρία, τετέλεσται, ό,τι θέλεις με κάμνεις, ή ζωή σου ζωή μου, ή πνοή σου πνοή μου, και ο θάνατός σου θάνατός μου... Η καρδία σου μ' επλήγωσε, το βλέμμα σου μ' έμάγεισε και το μειδιάμα σου μοϊ ήθόλωσε τόν νοϋν. Ίδου έγώ Μαρία, τοιούτος εϊμαι ήδη, ολος ιδικός σου, όλως άφωτισμένος εϊς σέ!... Άφ' ότου σέ εϊδον, σέ ακολουθώ, και άφ' ότου σ' έγνώρισα, ή καρδία μου σέ ζητεί... Εϊναι έρως τοϋτο; εϊναι της γής εύδαιμονία; Δέν τό πιστεύω, διότι δέν τό έννοώ. Γνωρίζεις, σϋ Μαρία, τοιαύτην εύτυχίαν εϊς τόν κόσμον αυτόν; εϊναι δυνατόν να διαρκήσιν αυτή; Ω! εξήγησόν μοϊ αυτό το μυστήριον, διότι δέν τό χωρεί ο νοϋς μου και τρέμω πρό του πεπωμένου. Φοβούμαι ήδη ως παιδίον. Πριν αγαπήσω, ήσανόμην ήίρρος πρό του μεγαλειτέρου κινδύνου, και ήδη σκιρτώ πρό του ελαχίστου φιβύρου... Μαρία, ήγαπήθημεν, τό βλέπω, ζητούμεν άλλήλους, τα παρατηρώ, τα βήματά μας όμως βαίνουσι εϊς το άδηλον, το έννοεις; προς θεοϋ σκέψητι, ποϋ αγόμεθα και δός και εϊς έμέ δυνάμεις να συνέλθω... Άλλά το πεπωμένον, το μοιραϊόν μέλλον, θα με εϊπῃ, δέν εϊναι ιδικόν μας... Ναι, έχεις δίκαιον, άν όμως εϊς τόν κόσμον τοϋτον αγόμεθα από της ύλης και γινώμεθα έρμαιον αυτής, εϊς τόν άλλον άναντηρήτως εσόμεθα κυρίαρχοι ταύτης... Θίρρος λοιπόν Μαρία, και το μέλλον του μέλλοντος εστιαϊ ιδικόν μας, άν το παρόν μάς ήγκαταλείπη... Άγαπώμεθα ως αδελφοϊ!

Μιχαήλ.

Και επανέλαθε, «Μιχαήλ» αφήσασα έν ταύτφ την επιστολήν άκουσίως αυτής να πέση από των χειρᾶν της. «Αγαπώμεθα ως αδελφοϊ» προσέθηκε και δύο δάκρυα εύγλωσσώνης προς τόν Ίψιστον έρρευσαν εκ των οφθαλμών της. Γονυκλινής δε πρό εϊκόνας τινός, ήτις ήτο άνηρητημένη πλησίον της κλίνης της.

«Α! Μήτέρ μου, έπιθύρεις σ' εύγνωμώ! μ' αγαπᾷ, ως τόν αγαπώ... Σϋ, ήτις μέχρι τοϋδε ασφαλώς ώδήγησας τα βήματά μου, βοήθησόν με ήδη και εϊς την νέαν ταύτην οδόν, εϊς ήν εισήλθον χωρίς να έννοώ ποϋ το ένστικτόν μου με φέρει, και να διέλθω αυτήν όπως σϋ έπιθυμείς και ή καρδία μου άντέχει... Ω! μη μ' ήγκαταλείπῃς ήδη, μήτερ!...

αγαπώ! το γνωρίζεις, διότι έχω καρδϊαν... έπεσα εϊς τας παγίδας του έρωτος, άφου επάλαισα έρρωμένος, αλλά ν' άντιστώ πλέον δέν έδυνήθην, και ήττήθην, ως γυνή... Άν ήμαι αξιομέμπτος, ώ φόνευσόν με, άμέσως, ώ μήτερ, να μη ίδω πλέον το φᾶς της ήμέρας, και άν έπραξά τι εναντίον της θελήσεως και της επιθυμίας σου, τιμώρησόν με άμειλίκτως... Συγχώρησιν και έλεος δέν ζητώ... γνωρίζεις καλώς σϋ την ύπερήφανον, και ίπποτικην ήν μοϊ έδωκες καρδϊαν... Ήγάπησα! και αγαπώ! μήτέρ μου... Τι έδυνάμην να πράξω κατά του πειρασμού, κατά της καρδϊας μου αυτής, ήτις ιθάδίξει την του έρωτος οδόν, και έγώ την ήκολούθουν συστηματικώς; Ποίος μέχρι τοϋδε δέν ήκολούθησε την καρδϊαν του; Γίνεται τοϋτο;... Γνωρίζω, ώ γνωρίζω, μήτερ, τους κινδύνους και τας συνεπειας του έρωτος.

Γονυκλινής δε πρό της εϊκόνας...

Γνωρίζω ήδη καλώς τα θέλητρά του και τας πικρίας του, την πρόσκαιρον εύτυχίαν του και την πλάνην μας! Τα βλέπω καθ' εκάστην εϊς την κοινωνίαν. Άν δέν έξισας επ' άρκετόν, ίνα με ποδηγετήσης εϊς τόν βίον μου, και με γαλουχήσης με τας θεϊας συμβουλίας σου και τα μητρικά διδάγματά σου, ώ! αι έμπνεύσεις σου άνωθεν, αι δεήσεις μου, τα βιβλία μου, μ' έδίδαν τα του κόσμου τούτου, και έμαθον τα καθήκοντά μου. Μη άνησχει διά τοϋτο, μήτερ.. ή θυγάτηρ σου γνωρίζει το καθήκόν της, και πρό του κινδύνου θα προτιμήσιν τόν θάνατον... ώ, τόν θάνατον τόν όποιον δέν φοβούμαι πλέον... δέν με τρομάζει... Άν ήγάπησα ως γυνή, εκ καθήκοντος, έξ άνθρωπίνης φυσικής αδυναμίας, πεπωμένος, μοιραίως, ως πάντα τα ανθρώπινα εξελίσσονται πρό τόν όμμάτων μας, ως πάσχι αι γυναίκες τέλος αγαπώσι, το έννοώ και θα ύποταχθώ εϊς το καθήκόν μου, άλλ' αισθάνομαι μήτερ, άλλοιον, διαφορετικόν έρωτα, και έχω ανάγκην της άρωγής σου...

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

210. Αίνιγμα

Π
 π
 γ
 α
 κ
 ι
 α

211. Αίνιγμα

Θά σέ φάγω ἂν μ' ἀρίστης
 Θά μέ φᾶ; ἐν γράμμ' ἂν οὐύσης.

Mester Manole.

Σημ. Τὰ ἀνωτέρω αἰνίγματα ἀποτελοῦσι μέρος μὲ τὰ δημοσιευθέντα ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ Τῷ 1ῳ ΑΡΙΘ. ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

203 Αίνιγμα—Τὸ ὥρολόγιον.

Ἔλυσαν αὐτὸ, ὁ κ. Θ. Δρακάκης ἐκ Σύρου, ὁ κ. Κ. Δουβανάς ἐκ Πατρῶν, ὁ κ. Ν. Π. Καρακασόπουλος ἐκ Σύρου, ἡ Δεσποινὶς Β. Σιμοπούλου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ν... ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ κ. Γ. Σαραφόπουλος ἐκ Βόλου.

204 Αίνιγμα—Λεβάνι.

Ἔλυσαν αὐτὸ, ὁ κ. Θ. Δρακάκης ἐκ Σύρου, ὁ κ. Ν... ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ Δεσποινὶς Μαρία Χαρβαλιᾶ ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ κ. Γ. Σαραφόπουλος ἐκ Βόλου.

205 Αίνιγμα—Κύπρος—Κύρος.

Ἔλυσαν αὐτὸ, ὁ κ. Θ. Δρακάκης ἐκ Σύρου, ὁ κ. Ν. Π. Καρακασόπουλος ἐκ Σύρου, Συνδρομητὴς ἐξ Ἀργοστολίου, ἡ Δεσποινὶς Βιργινία Σιμοπούλου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Γ. Σαραφόπουλος ἐκ Βόλου, καὶ ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων.

206 Αίνιγμα—Πέλος—Πηλός.

Ἔλυσαν αὐτὸ, ὁ κ. Θ. Δρακάκης ἐκ Σύρου, συνδρομητὴς ἐξ Ἀργοστολίου, ὁ κ. Ν... ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων.

207. Αίνιγμα—Ποῦς—οὐς.

Ἔλυσαν αὐτὸ, ὁ κ. Θ. Δρακάκης ἐκ Σύρου, ὁ κ. Κ. Δουβανάς ἐκ Πατρῶν, ὁ κ. Ν. Π. Καρακασόπουλος ἐκ Σύρου, Συνδρομητὴς ἐξ Ἀργοστολίου, ἡ Δεσποινὶς Βιργινία Σιμοπούλου, ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Δεσποινὶς Μαρία Χαρβαλιᾶ ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ».

Δ. Θ. Ρουχατοῦκιον. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη. Ταχυδρομικῶς σᾶς γράφομεν καθέκαστα, συναποστέλλοντες χρυσοδέτους τόμους καὶ ζητούμενα φύλλα. Εὐχαριστοῦμεν δὲ θερμῶς δι' εὐγενῆς ἐνδιαφέρον σας.—Ι. Ι. Πετρίτιον. Νέσι συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν. Ταχυδρομικῶς σᾶς ἐγράψαμεν.—Ν. Α. Μάκρη. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. ἐχάρημεν πολὺ αἰσῆ λύσει καὶ θριάμβῳ σας καὶ εὐχόμεθα πάντοτε νὰ δρέπητε ἀφνας.—Π. Β. Πόγγρον. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη, ἔχει καλῶς ἀλλὰ παρακαλοῦμεν ἐπιταχύνετε, διότι εἰσῆλθομεν εἰς 4ον ἔτος.—Γ. Π. Σῆρον. Ἐπιστολαί, χρήματα καὶ ἀγγελία ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. ἔχει καλῶς. Ἦουχέιτε. Ἐκαστον ἐν καιρῷ.—Α. Π. Σῆρον. Ἐπιστολὴ καὶ ἀγγελία ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν καὶ φύλλα ἀπεστάλησαν. Καταγίνετε καὶ δι' ἄλλους, κοινὸν γὰρ τὸ καλόν, διότι ὅσον πλείονες συνδρομηταὶ ἐγγράφονται κατὰ τοσοῦτον ἡ «Φύσις» καλλύνεται καὶ ἀφθονώτερα παρέχει τὰ ἔωρα τοῖς αὐτῆς θαυμασταῖς.—Π. Β. Βαρβάσια Κύπρου. Συνεστημένη μὲ τοκομερίδια ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Ταχυδρομικῶς γράφομεν καὶ δίδομεν ὑμῖν πάσα τὰς καταλλήλους περὶ ἐκπαιδευτηρίων πληροφορίας.—Π. Δ. Παρισίονος. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας καὶ ὁδηγίας.—Γ. Ι. Π. Μαργησιαν. Διατριβὴ σας ἐλήφθη. ἔχει καλῶς.—Κ. Φ. Κ. Ἀλεξάδρειαν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν, ἀπόδειξιν λαμβάνετε ἐν παρόντι φύλλῳ.—Δ. Α. Τσεμέ. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη, ἔχει καλῶς, ἀναμένομεν ὡς γράψετε, εἴτε ἐπιστολήν, εἴτε ἡμᾶς καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καλῶς νὰ σᾶς ἴδωμεν.—Ν. Δ. Ν. Βόλον. Καὶ νεωτέρα ἐπιστολὴ

σας ἐλήφθη. Παραγγελία σας ἐκτελεσθήσεται συντόμως.—Γ. Κ. Ὀλιερίσαν. Δελταρίον ἐλήφθη. Μέθοδος ἀπεστάλη, ἐπιταχύνετε εἰσπραξίν συνδρομῶν.—Π. Π. Ν. Μανσοφραν. Προσεχῶς γράφομεν—Η. Κ. Σῆρον. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν, ἔχει καλῶς.—Π. Γ. Δ. Νάξον. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Παραγγελία ἀποστέλλεται προσεχῶς. Ἐπιταχύνετε παρακαλοῦμεν τὴν εἰσπραξίν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Δωρεαὶ καὶ προνόμια διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως»

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρξάμενου ἤδη 4ου ἔτους τῆς «Φύσεως» παρέχονται αἱ ἀκόλουθοι εὐκαιρίαι καὶ δωρεαὶ τοῖς ἡμετέροις συνδρομηταῖς.

1ον Εἰς τὸν ἀνανεοῦντα ἐγκαίρως τὴν συνδρομὴν του διὰ τὸ τέταρτον ἤδη ἔτος καὶ συναποστέλλοντα μόνον 50 λ. διὰ ταχ. τέλη, ἀποστέλλεται αὐτῷ δωρεάν ἡ «Σωσάννα Ραμῶ» μετ' εἰκόνων, ἥτοι ἔργον οὐτινος ἢ γαλλικὴ ἐκδοσις τιμᾶται φρ. χρ. 10.

2ον Πᾶς ἐγγραφόμενος νέος συνδρομητὴς καὶ συναποστέλλων ὁμείως 50 λ. θὰ λαμβάνῃ δωρεάν τὴν «Σωσάννα Ραμῶ». Ὁ δὲ ἐγγραφόμενος συνδρομητὴς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως τῆς «Φύσεως» λαμβάνει δωρεάν ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ἔργου καὶ τὸν Μεσημβρινὸν Ἀστέρα τοῦ Ἰουλίου Βέρν.

3ον Εἰς πάντας τοὺς ἡμετέρους συνδρομητὰς τοὺς ἐχοντας καταβάλλει τὴν συνδρομὴν των ἀποστέλλεται πᾶν ἀντικείμενον ἐξ Ἀθηνῶν, ἄνευ προμηθείας πλέον. ἀλλ' ἐπὶ τῇ προαποστολῇ μόνον τοῦ τιμήματος καὶ τῶν ταχυδ. ἐξόδων.

4ον Ὁ ἐγγράφων ἓνα συνδρομητὴν εἰς τὴν «Φύσιν» καὶ συναποστέλλων καὶ τὴν συνδρομὴν του λαμβάνει δωρεάν οἰονδήποτε ἀντικείμενον τῆς ἐκλογῆς του, ἀξίας δραχμῆς μίας.

Ὁ ἐγγράφων δύο, λαμβάνει ἀντικείμενον ἀξίας μέχρι δραχμῶν δύο.

Ὁ ἐγγράφων τρεῖς, λαμβάνει ἀντικείμενον ἀξίας δρατριῶν καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ὁ δὲ ἐγγράφων δέκα καὶ συναποστέλλων τὸ τίμημα λαμβάνει δωρεάν εἴτε μίαν ἐλαιογραφίαν μετὰ τοῦ πλαισίου, εἴτε ἐν ὥρολόγιον μετὰ ἐγερτηρίου, εἴτε τοὺς 3 ὑπὸ τῆς «Φύσεως» προσεχῶς ἐκδοθησομένους χάρτας, τῆς Φυσικῆς Πειραματικῆς, τῆς Παγκοσμίου Ἱστορίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, εἴτε τὴν σειρὰν τῶν εἰκόνων τῶν ἀγωνιστῶν μετὰ χρισμάτων.

5ον Πάντες οἱ καταβάλλοντες ἀμέσως τὴν συνδρομὴν των τοῦ 4ου ἤδη ἔτους, θὰ λάβωσι δύο ἀριθμοὺς τῶν λαχείων τῆς προσεχοῦς ἐκκυβεύσεως, ἀντὶ ἑνός, θὰ λάβωσι δωρεάν τὰς κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος ἐκδοθησομένας καλλιτεχνικὰς εἰκόνας ὑπὸ τῆς «Φύσεως». τοὺς δὲ ἐγχρῶμους χάρτας πρὸς 1,50 καὶ οὐχὶ 2, ὡς ὠρίσθη ἡ τιμὴ των.

Προσεχῶς δὲ θέλομεν δημοσιεύσει ἐν τῇ «Φύσει» καὶ κατάλογον διαφόρων ἔργων καὶ ἀντικειμένων ἐπὶ τῶν ὁποίων σχετικὴ ἐκπτώσις καὶ εὐκολία θὰ γίνωνται μόνον εἰς τοὺς ἐχοντας ἐγκαίρως καταβάλλει τὴν συνδρομὴν ἡμετέρους συνδρομητὰς.

Ὅσοι λοιπὸν ἐπιθυμοῦσι νὰ τύχωσι τῶν ἀνωτέρω εὐκαιριῶν καὶ δωρεῶν παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσιν ἡμῖν τὴν συνδρομὴν των, καὶ διότι ἤρξατο ἤδη ἡ ἐκδοσις τοῦ 4ου ἔτους ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλίου ἐ. ἔτους. Τῶν αὐτῶν προνομίων θὰ τύχωσιν ὡσαύτως καὶ ὅσοι ἀποστείλωσιν ἐγκαίρως τὴν συνδρομὴν των τοῦ ἀρξάμενου ἤδη ἔτους μετὰ τῆς καθυστερουμένης τοῦ παρελθόντος.

Ἡ Διεύθυνσις.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΟΥ.